

fra den ene og den anden Side. Jeg tror, at man med Rette kan sige, at dette ikke har været til Skade for de Modydelser, som man naturligt maa ønske, saa at det ikke bliver den ene, der kun yder, og den anden, der modtager, men at Forholdet bliver saa gensidigt, som det overhovedet er muligt.

Jeg forstaaer meget vel, og det er fuldkommen naturligt, at Regeringen har forelagt de to Lovforslag vedrørende Salpeter og Korn paa een Gang, fordi de lovtæknisk hører sammen, og der er derfor intet at sige til, at de kommer til Forhandling under eet, men hvis ikke Forholdene netop medførte det, kunde jeg have ønsket, at man havde holdt dem klar af hinanden. Og jeg beder om, at man vil lægge Mærke til, at der her kun er Tale om et mindre Udsnit af den hele Vareudveksling, og at der hverken i dette Tilfælde eller andre i Virkeligheden bygges paa ren Kompensation, paa Betaling for ydede Tjenester. Uden paa nogen Maade at komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, om det danske Landbrug har større Fordel af at faa disse Mængder Salpeter, der omtrent svarer til Halvdelen af vort aarlige Forbrug, end Norge har Trang til i Øjeblikket at faa Korn, eller omvendt, synes jeg dog, at det er rigtigt ved denne Lejlighed at fremhæve, at det, der ydes fra Danmark, helt bortset fra Pengespørgsmaalet, faktisk kræver Anstrengelser og betyder et Afsavn og et Offer. Ikke saaledes at forstaa, at jeg mener, der er Grund til særlig at fremhæve dette af andre Grunde end netop, fordi det er ønskeligt, at man i Norge under denne Situation forstaaer, at vi her gør ikke alene, hvad der er let, men ogsaa giver; hvad der er vanskeligt for os at yde. Og det maa erkendes, enten man ser dette Spørgsmaal fra Landbrugets Synspunkt, eller man tænker paa de Hesteejere i Byerne, der mangler Foderkorn til deres Heste, eller paa den Industri, der har maattet standse, fordi den mangler Raamateriale til at brygge Øl eller lave Spirit, at dette betyder et stort Afsavn. Hvis vi kun saa paa vor egen Interesse og egen Fordel nærmest med Hensyn til vore Erhvervs Opretholdelse, vilde vi naturligvis foretrække at give dette Korn, der her er Tale om, en anden Anvendelse.

Det er mit Haab, at det vil lykkes de norske delegerede saavel som de norske Autoriteter at gøre det klart for den norske Befolkning, at vi i Danmark under den nuværende Situation har maattet gøre en meget alvorlig Anstrengelse, fordi vi ønskede,

at man i Norge vil forstaa, at vi ikke, hvad man i de magre norske Fjælddale er noget tilbøjelig til at tro, her i Danmark har rigeligt af Levnedsmidler og kun yder af denne Overflod. Det er naturligvis sagt, men kan ved denne Lejlighed med Rette fortjene at gentages, at vi er i en særlig vanskelig Situation, og at det kun er med alvorlig Anstrengelse, at man kan skaffe Norge det, det nu trænger til. Det finder sit Udtryk netop i den Bestemmelse i Lovforslaget, som gør det muligt for Regeringen, hvis det er nødvendigt, at fremskaffe Korn ved en Indskrænkning af Brødrationen her i Landet. Jeg tvivler ikke om, at man i Norge vil lægge Mærke til, at man her har anset det for nødvendigt ved Lov at sikre sig denne Mulighed, fordi man ellers ikke kunde være sikker paa at være i Stand til at fremskaffe Kornet.

Jeg skal med disse Ord tillade mig at anbefale Lovforslaget til hurtig og enstemmig Vedtagelse i dette høje Ting.

Jacob Christensen: Jeg vil være mig mod, at mine Udtalelser før skulde blive opfattet, som om jeg saa paa denne Sag med mindre Velvillie. Mine Udtalelser viste ret tydeligt, at jeg gerne vil være med til at bringe Norge Hjælp i en vanskelig Situation. De Indskrænkninger i Brødrationerne, som muligvis kan blive Følgen af vor Handling, vil ikke mindst komme til at ramme den arbejdende Befolkning, men jeg er sikker paa, at selv om noget saadant skulde blive Tilfældet, vil Arbejderklassen gerne paa den Maade vise sit velvillige Sindelag mod den norske Befolkning og ikke mindst mod de norske Smaakaarsfolk, som bliver særlig haardt ramt af den knappe Forsyning. Det, jeg tillod mig at sige samtidig, var, at man i den fremtidige Vareudveksling bør drage Omsorg for, at der var en forretningsmæssig Ligelighed til Stede. Jeg tror nemlig, det er sandt, hvad det gamle Ord siger: Lige for lige, naar Venskab skal holdes.

Indenrigsministeren (Rode): Alle Ordførernes Udtalelser har godtgjort, hvad jeg i øvrigt paa Forhaand vidste, at der i det danske Folk — jeg vil helst udtrykke det saaledes — er en ubetinget Villie til overfor vore stammebeslægtede Naboer at gøre Princippet om den gensidige Hjælp til Rettesnor for vor Holdning. Det er godt i denne kæmpende og stridende Verden at fastholde Bevidstheden om, at der dybt i Menneskets Natur ogsaa er nedlagt en Tilbøjelighed til at yde Hjælp, og det er